

Utbildningsplan

Utvecklingspsykologisk fördjupning med utredning och bedömning av psykisk ohälsa hos små barn med fokus på implementering av Diagnostisk Klassificering 0–5 (DC:0–5)

DC:0–5

Dagens gedigna kunskap om småbarnsårens betydelse för senare utveckling leder till ett ökat behov av metoder för att beskriva utvecklingspsykologiska problem hos de yngsta barnen. "Diagnostisk klassificering av psykisk hälsa och utvecklingsstörningar under spädbarnsåldern och den tidiga barndomen" (DC:0–5) är ett klassifikationssystem med vars hjälp kliniska småbarnsspecialister på ett systematiskt och utvecklingsrelaterat sätt kan beskriva tecken på utvecklingsförseningar och beteendeavvikelser hos barn under fem år.

DC:0–5 systemet är ett multiaxialt-system som fungerar som ett eget system, med koppling till DSM- och ICD-systemen. Med en ökad användning av DC:0–5 får kliniker ett gemensamt språk för beskrivningar av de yngsta barnens problem, planering av interventioner i enskilda familjer förenklas, samtidigt som verksamheter kan göra mer målinriktade fördelningar av resurser till förebyggande och behandlande verksamheter för de yngsta barnen och deras familjer.

Krav på förkunskaper och andra villkor

Kursen vänder sig till kliniska barnspecialister inom barn- och ungdomspsykiatri med goda grundkunskaper i utvecklingspsykologi samt föräldrapsykologi. För att bäst tillgodogöra sig utbildningen rekommenderar vi att kursdeltagare har erfarenhet av kliniskt inriktat arbete med barn och deras närstående.

Kursens nivå

Avancerad nivå.

Betygsskala

Godkänd/Ej godkänd.

Kursens innehåll

- Fördjupad utvecklingspsykologi och klinisk barnpsykologi – förväntad och avvikande utveckling
- Hur svåra påfrestningar och trauma påverkar barns utveckling och hälsa
- DC:0–5 systemet, teori och praktisk tillämpning i hälso- och sjukvårdens verksamheter
- DC: 0–5 systemets forskningsgrund
- Praktisk träning av att tillämpa DC:0–5 på kliniska fall
- Hemuppgift – fördjupning av DC:0–5 diagnoskategorier

Lärandemål

- Fördjupad kunskap om barns förväntade samt avvikande psykologiska utveckling under de första åren (0-5:11).
- Känna igen och beskriva vanliga reaktioner och konsekvenser för hälsa och utveckling hos små barn till följd av svåra påfrestningar och trauma
- Behärska DC:0–5 systemet
- Känna till vilket utrednings/anamnestiskt underlag samt vilka bedömningsmetoder som är lämpliga för att använda DC:0–5 systemet
- Kunna ställa diagnos enligt DC:0–5 systemet
- Kunna formulera en behandlingsplan på basis av en DC:0–5 bedömning.
- Utvärdera insatser med hjälp av DC:0–5 systemet
- Bära kunskaper om DC:0–5 i den egna arbetsgruppen

Specifika lärandemål för psykologer antagna till Sveriges Psykologförbunds specialistutbildning

- Att kunna tillämpa kunskap om barns (0–5.11) normalutveckling samt ha god kännedom om avvikande utveckling
- Att behärska DC:0–5 systemet
- Att kunna välja ut metoder för att ha tillräckligt utrednings/anamnestiskt underlag som krävs för att använda DC:0–5 systemet
- Att diagnosticera enligt DC:0–5
- Att kunna formulera en behandlingsplan på basis av en DC:0–5 diagnos
- Att vara DC:0–5 kunskapsbärare/specialist inom den egna arbetsgruppen

Innehåll och undervisningsformer

Utbildningen är en uppdragsutbildning upplagd som en kurs under två heldagar och en fördjupning i axel II under en halv dag, digitalt via plattformen Zoom. Undervisningen sker i föreläsnings- och seminarieform med en kortare hemuppgift mellan de två kursdagarna. Deltagarna delas under vissa moment in i mindre grupper. Det är viktigt med god internetuppkoppling, deltagarna ska använda headset (helst med usb-koppling) för bästa ljudåtergivning.

Kurskrav

- Obligatorisk närvaro vid undervisningstillfällena.
- Bidra aktivt genom att diskutera teori och koppla till eget praktiskt arbete.

Särskild examination

Psykologer antagna till Sveriges Psykologförbunds specialistutbildning examineras genom en skriftlig uppgift om 5–7 sidor, med minst fem aktuella (senaste fem åren) referenser och med tillämpad beskrivning av hur kunskaperna från kursen kan integreras i den kliniska verksamheten. I uppgiften ska följande delar finnas med:

Ericastiftelsen

Behandling, utbildning och forskning

- a) Aspekter som verksamhetens uppdrag och organisation avseende bedömning och utredning för åldersgruppen 0-5.11 år med hänsyn till eventuella hinder och möjligheter ska diskuteras.
- b) Fallbeskrivning med bakgrund, bedömning och diagnostik med tillämpning av DC:0-5 systemet ska presenteras.
- c) Reflektioner och avvägningar avseende lämpliga bedömningsmetoder, interventioner och uppföljning/utvärdering ska redovisas.
- d) Analys och sammanfattning.

Kurslärare:

Catarina Furmark, leg psykolog, doktorand och Katrin Bernstad, leg psykolog, leg psykoterapeut.

Examinator:

Björn Tingberg, Med. dr, leg psykoterapeut.

Kursintyg

Efter avslutad godkänd kurs utfärdas kursbevis där det framgår att den studerande har genomgått utbildning i Utvecklingspsykologisk fördjupning med utredning och bedömning av psykisk ohälsa hos små barn med fokus på implementering av klassificering 0-5 (DC:0-5).

Litteratur

Obligatorisk litteratur

Artiklar tillhandahålls under kursen. Alla kursdeltagare ska ha en egen manual, säljs av Ericastiftelsen (porto tillkommer). Casebook (Mulrooney et al., 2023) kan köpas genom Ericastiftelsen.

Böcker:

DC:0-5. (2022). *Diagnostisk klassificering av psykisk hälsa och utvecklingsavvikelser under spädbarnsåldern och tidig barndom*. Gjyldendal Norsk Förlag. (Distr. Ericastiftelsen).

Mulrooney, K., Keren, M., & Osofsky J.D., (Eds.), (2023). *DC:0-5 Casebook: A Guide to the Use of DC:0–5 Diagnostic Classification of Mental Health and Developmental Disorders of Infancy and Early Childhood in Diagnostic Assessment and Treatment Planning*. Washington, DC: ZERO TO THREE Press.

Artiklar:

Emde, R. N., (2016). Building A Solid Platform For The Diagnostic Classification Of Mental Health And Developmental Disorders Of Infancy And Early Childhood (DC: 0–5). *Infant Mental Health Journal*, Vol. 37(5), 521–522.

Risholm Mothander, P. (2016). Diagnostic Classification of Mental Health and Developmental Disorders Of Infancy And Early Childhood (DC:0-5): Implementation Considerations And Clinical Remarks. *Infant Mental Health Journal*, Vol. 37(5), 523–524.

Zeanah, C., & Lieberman, A., (2016). Defining Relational Pathology In Early Childhood: The Diagnostic Classification Of Mental Health And Developmental Disorders Of Infancy And Early Childhood DC:0–5 Approach. *Infant Mental Health Journal*, Vol. 37(5), 509–520.

Artiklar för fördjupning.

Egger, H. & Emde, R. (2011). Developmentally Sensitive Diagnostic Criteria for Mental Health Disorders in Early Childhood. *American Psychologist*, Vol 66, (2), 95-106. Equit, M.,

Gleason, M. M., & Humphreys, K. L., (2016). Categorical Diagnosis Of Extreme Hyperactivity, Impulsivity, And Inattention In Very Young Children. *Infant Mental Health Journal*, Vol. 37(5), 476–485.

Keren, M., (2016). Eating And Feeding Disorders In The First Five Years Of Life: Revising The DC:0–3R. Diagnostic Classification Of Mental Health And Developmental Disorders Of Infancy And Early Childhood And Rationale For The New DD:0–5 Proposed Criteria. *Infant Mental Health Journal*, Vol. 37(5), 498–508.

Paulus, F., Fuhrmann, P., Niemczyk, J., & von Gontard, A., (2011). Comparison of IDC-10 and DC:0-3R Diagnoses in Infants, Toddlers and Preschoolers. *Child Psychiatry Human Development*, Vol 42, 623-633.

Risholm Mothander, P. & Grette Moe, R. (2008). Assessing Infant Mental Health. The use of DC:0-3 in an out-patient child psychiatric clinic in Scandinavia. *Scandinavian Journal of Psychology*, 49 (3) 259 – 267.

Soto, T., Giserman Kiss, I., & Carter, A.S., (2016). Symptom Presentations And Classification Of Autism Spectrum Disorder In Early Childhood: Application To The Diagnostic Classification Of Mental Health And Developmental Disorders Of Infancy And Early Childhood (DC:0–5). *Infant Mental Health Journal*, Vol. 37(5), 486–497 Zero to Three (2016).

Rekommenderad litteratur

Almqvist, K., Norlén, A., & Tingberg, B. (2019). *Barn, unga och trauma. Att uppmärksamma, förstå och hjälpa*. Stockholm: Natur & Kultur.

Broberg, A., Almqvist, K., Risholm Mothander, P. & Tjus, T. (2015). *Klinisk barnpsykologi. Utveckling på avvägar*. Stockholm: Natur & Kultur.

Keren, Hopp & Tyano (2018). *Does Time Heal All?* Zero to Three, Washington DC.

Lieberman, A., Wieder, S., & Fenichel, E., (1997). *The DC:0-3 Casebook: A Guide to the Use of Zero to Three's Diagnostic Classification of Mental Health & Developmental Disorders of Infancy & Early Childhood in Assessment*. Zero to Three, Washington DC.

Perry, B. (2004). *Maltreatment and the Developing Child: How early Childhood experiences shapes Child and Culture*. Centre for Children and Families in the Justice System.